

Successen vieren tijdens afsluiter 'Innovatie Inzet Ervaringsdeskundigen Laaggeletterdheid bij Gemeentes'

De sfeervolle bibliotheek Neude in Utrecht was donderdag 24 maart het decor voor de slotbijeenkomst van het project 'Innovatie Inzet Ervaringsdeskundigen Laaggeletterdheid bij Gemeentes'. Tientallen projectleiders, ervaringsdeskundigen en afgevaardigden van diverse gemeentes kregen door middel van een inhoudelijk en feestelijk programma een beeld van dit succesvolle project. Zo zijn er maar liefst 70 (!) nieuwe ervaringsdeskundigen laaggeletterdheid (ook wel: taalambassadeurs) gevonden. Maar nóg belangrijker is dat het stokje wordt doorgegeven. Een mooie afsluiting van het project, maar hopelijk het begin van een prachtige beweging.

De presentatie is in handen van Lisanne Veraart die het hele programma aan elkaar praat. Als eerste geeft ze het woord aan Puk Witte die als projectleider een toelichting geeft op het project. Puk: 'Stichting ABC heeft al 25 jaar ervaring met de inzet van taalambassadeurs. Lang genoeg om te zeggen: het werkt! Daarom moeten er veel meer taalambassadeurs komen die lokaal ingezet en ingebed moeten worden. De overheid was het daarmee eens, vandaar dat Stichting ABC subsidie kreeg van Tel Mee met Taal. Het project is in juli 2019 begonnen en in maart 2020 hadden we veertien enthousiaste innovatiekamers.' De opbrengsten van het project reiken echter breder dan alleen het vinden en opleiden van nieuwe taalambassadeurs, zo draait het project bijvoorbeeld ook om het vernieuwen en verbreden van het trainingsmateriaal. Bovendien zijn we benieuwd naar het leerproces: wat werkte er wel en wat niet?

Rapport Movisie

Op die laatste vraag geeft Barbara Panhuijzen van landelijke kennisinstituut Movisie antwoord. Movisie heeft de 14 innovatiekamers gevolgd en de geleerde lessen, successen en drempels verzamelt in een rapport. 'De innovatiekamers hebben gewerkt aan het vinden van nieuwe taalambassadeurs. Dit is op verschillende plekken gebeurd zoals via ROC's, taalhuizen en bedrijven. Dit gebeurde onder andere door wervingsfilmpjes, via bestaande contacten en door bijeenkomsten, al was dat laatste wel lastig in verband met corona', vertelt Barbara. 'Inmiddels hebben een aantal nieuwe taalambassadeurs de basistraining gevolgd, maar op een aantal plekken zijn ook de modules van tester en voorlichting afgerond. Samen in een groep trainen werd door de meeste nieuwe taalambassadeurs als prettig ervaren. Hierdoor leren ze ook bijvoorbeeld hun eigen verhaal te vertellen.

Ook zijn veel taalambassadeurs al aan de slag gegaan, bijvoorbeeld als tester voor gemeentes, bibliotheken en woningcorporaties. De rol van inspraak wordt nog maar mondjesmaat ingezet. Graag zouden de innovatiekamers ook aan de slag gaan voor bedrijven en wijkteams. Persoonlijke begeleiding blijkt essentieel te zijn. Taalambassadeurs horen graag terug wat er met hun feedback is gebeurd. Naast begeleiding is het ook belangrijk dat iemand zich bezighoudt met bijvoorbeeld het vinden van opdrachten. Een coördinator die zorgt dat alles goed is geregeld, nu en in de toekomst. Soms is dit dezelfde persoon als de begeleider, maar het lijkt ook goed te werken als dit door twee personen wordt gedaan.

Het belonen en waarderen blijkt niet overal hetzelfde te verlopen. Soms is er een (vrijwilligers)vergoeding, bij een andere innovatiekamer gaat het om een

waardebbon of presentje. Naast beloning speelt de waardering een grote rol. Het liefst zien de innovatiekamers dat de beloning beter wordt geregeld. Dit zorgt ook voor een sterkere positie van de taalambassadeurs.

En hoe zorg je dat de positie van de taalambassadeurs ook in de toekomst gewaarborgd blijft? Barbara: 'Bijvoorbeeld door dit onderwerp in het beleidsplan van de gemeente op te nemen. Ook is het van belang dat het netwerk blijft samenwerken en de taalambassadeurs een thuisbasis hebben. Om dit in goede banen te leiden, kost aandacht en geld. En dat is nog niet overal even goed geregeld. Wel is er op veel plekken een manier gevonden om dit project voort te zetten. Dit project is dus zeker nog niet ten einde.'

Stichting ABC

Na dit verhaal betreden bestuursleden Arjan Beune, Jos Niels en Geert Hoogeboom van Stichting ABC het podium. Arjan geeft aan hoe knap het is dat er in coronatijd zoveel taalambassadeurs zijn gevonden en opgeleid. Jos vult aan: 'Het is al lastig om deze doelgroep te vinden, vooral als je elkaar niet fysiek kunt ontmoeten. Er is nu een stevig zaadje geplant dat nu verder kan groeien.' Geert geeft aan dat er bredere netwerken zijn ontstaan. 'Er zijn nu ook andere instanties en instellingen betrokken. Onder de veertien innovatiekamers hebben we zelfs een afdeling van FNV. Dit zorgt ervoor dat we weer een andere doelgroep kunnen aanboren.' Arjan: 'We hopen dat dit project een begin is van een beweging; een olievlek die zich langzaam verspreidt.'

Panelgesprek

Taalambassadeur Remco Chervet, projectleider Lidy Hampsink van Innovatiekamer FNV (regio Achterhoek) en coördinator Truus van der Veer van ABC afdeling Brabant gaan vervolgens met elkaar in gesprek. Remco heeft een niet-aangeboren hersenletsel en heeft hierdoor moeite met lezen. Hij kwam in

contact met Lidy naar aanleiding van een enquête die naar alle vakbondsleden was gestuurd. Hierin stonden vragen en activiteiten die te maken hadden met digitale en taalvaardigheden. 'Ik voelde mij aangesproken en wilde graag meedenken en helpen aan dit project.' Lidy vult aan: 'Er kwamen ruim duizend reacties op de enquête, dus dat geeft aan dat het onderwerp leeft. Wellicht dat ook andere vakbondshuizen dit nu gaan overnemen.'

In Breda bestaat het Taalpanel nu al 2,5 jaar. Truus: 'Gemeente Breda zet zich in voor taal, laaggeletterdheid en basisvaardigheden voor volwassenen. En samen met Breda Eenvoudig voor een eenvoudiger Breda. In 2019 gingen het netwerk Breda Eenvoudig en het Taalpanel Breda van start. Met succes! Dat komt omdat alle partijen betrokken zijn. De taalambassadeurs voelen zich verbonden en gewaardeerd en de gemeente plus de andere partijen kiezen bewust voor een duurzame aanpak en inbedding. Dat zorgt er onder andere voor dat budget is voor de coördinator van het Taalpanel. Zo'n initiatief valt of staat immers met continuïteit.'

Nieuwe kansen voor gemeentes

Prof. dr. Maurice de Greef (leerstoelhouder van de UNESCO Leerstoel Volwasseneneducatie) gaat in op hoe we de lessen kunnen gebruiken om de inzet van taalambassadeurs in alle gemeentes in Nederland kunnen versterken. Het blijkt dat gemeentes bewust zijn van de mogelijkheden en de kracht van de inzet van taalambassadeurs. De huidige ambassadeurs worden ingezet, maar sommige talenten blijven nog onbenut. Denk bijvoorbeeld aan de rol van werver. Maurice: 'Terwijl dat het beste middel is wat we hebben. Beter bestaat niet! Het is sowieso eigenlijk een kwestie van gewoon beginnen met het inzetten van taalambassadeurs, want het succes volgt onherroepelijk!'

Delen waar we trots op zijn

Aansluitend wordt het rapport van Movisie uitgereikt aan Ali Rabarison, directeur Beleid Inclusieve samenleving van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten, en aan Emmelie van den Bergh van het landelijke actieprogramma Tel mee met Taal. Zij zien het belang van de inzet van taalambassadeurs en geven aan dat ook zij graag meewerken aan het verspreiden van deze olievlek.

Daarna is het podium voor alle 14 innovatiekamers, voor zowel de projectleiders als ambassadeurs. Zij ontvangen een diepe buiging, bloemetje, een magazine met de verhalen van alle innovatiekamers plus een stokje die ze hopelijk zowel letterlijk als figuurlijk doorgeven. Hierdoor zullen steeds meer gemeentes en organisaties werk maken van een structurele inzet van taalambassadeurs. Want **dát** het werkt is wel zeker!

En na afloop was er natuurlijk nog.. de borrel!

